

28 juni 2020, Dertiende zondag door het jaar, jaar A

**Lezingen: 2 Kon 4,8-11.14-16a Gastvrijheid voor de profeet
Rom 6,3-4.8-11 Opdat we een nieuw leven leiden
Mt 10, 37-42 Wie een deugzaam mens opneemt**

Homilie

Lieve mensen,

Woorden van Jezus als: “Wie zijn leven probeert te behouden zal het verliezen”, “Je kruis opnemen en Hem volgen” en “Zoon of dochter niet méér liefhebben dan God” zoals in de evangelielezing staan, kunnen ons nogal een ongemakkelijk gevoel geven. Als dat de meetlat zou zijn waarlangs ons leven wordt gemeten door onze Heer, dan kan het ons een gevoel geven van schromelijk te kort schieten. Zeker als je in de evangelielezing ook nog als een refrein blijft tegenkomen: “Wie dat niet doet, die is Mij niet waard”.

En niet alleen dat: het kan zo radicaal bij ons overkomen, dat wij maar liever de bladzijden van de Bijbel omslaan. Velen van ons zouden liever teksten lezen over hoe de Heer een rots en een toevlucht voor ons is, of teksten over dat God liefde is. Trouwens, mensen die wij tegenkomen, die zo radicaal in woord en daad zijn, vermijden de meesten van ons maar liever. Het schrikt ons af.

Het doet mij ook denken aan de sport “hoogspringen” waar ik vroeger in het lager onderwijs, en ook bij de scouts, verplicht aan moest meedoen. Je springt over een touw dat op een bepaalde hoogte hangt, en elke keer wordt dat touw weer een stukje hoger gehangen. Als het je lukt om over het touw te springen, mag je nog weer een tandje bijsteken om nog weer hoger te springen. Hoewel ik toevallig goed was in die sport, komt er onherroepelijk een moment waarin je beseft: daar kom ik nooit overheen. Nu is dat nog spel, maar de woorden van Jezus komen zo ernstig over, dat je de moed in de schoenen kan zinken. De bladzijden van de Bijbel maar omslaan dan?

Maar als we die verleiding nu eens zouden weerstaan... Weet u, er zit meer in die tekst uit het evangelie naar Matteüs dan u zo denken. Wat ik hierboven noemde is namelijk niet het hele verhaal. Ik zou graag iets met u willen delen.

Wat mij zo enorm verrast, is dat de Bijbel zo enorm snel van perspectief wisselt. Eerst is daar Jezus die de lat zo enorm hoog legt. Te hoog, naar het gevoel van velen van ons. Maar dan volgen wij de tekst verder. Dan gaat het over het ontvangen van mensen. Het ontvangen van Jezus. Het ontvangen van gelovigen. Het aanbieden van een glas koel water aan wie dat nodig heeft. Dan wordt het plots een andere zaak. Dat kunnen wij ook. Zo moeilijk is dat niet. Mensen ontvangen. Mensen iets kleins geven wat ze nodig hebben. Een glas water geven. Dat is haalbaar, doenbaar. Plotseling kunnen we op adem komen. Als dat de praktische uitwerking van geloven is, dan kunnen wij het ook.

Zo ook de lezing uit het Oude Testament. Het gaat hier over Elisa, een profeet. Hij is ook al een beetje een voorafschaduw, of liever gezegd een vooraf oplichten, van Jezus zelf, net zoals zijn voorganger Elia. Ook Elisa zegt de mensen waar het op staat, ook hij doet wonderen, en zelfs een opwekking uit de dood van iemand. Hij lijkt al wat op Jezus.

Elisa komt in het stadje Sunem, en mag telkens aan huis mee-eten bij een vrouw. Die vrouw erkent op een gegeven moment dat Elisa niet zomaar iemand is, maar een *heilig* iemand, en ze besluit daarom om haar eenvoudige liefdesdaad nog wat uit te breiden. Ze wil een gastenverblijf voor Elisa inrichten. Geen luxe suite, geen overdaad, maar gewoon een eenvoudig vertrek waarin de profeet zich kon terugtrekken als hij wil, met een bed, een tafel, een stoel en een lamp. Een soort kloostercel. Meer is het niet.

Als Elisa van de liefdesdaad van deze vrouw hoort, vraagt hij aan zijn assistent of hij iets terug zou kunnen doen voor de vrouw. Jawel, zegt assistent Gechazi. De vrouw heeft namelijk geen zoon, en haar man is te oud om voor nageslacht te volgen. Dan gebeurt het wonder: Elisa belooft de vrouw een zoon, over een jaar. Een enorme zegen voor de vrouw.

Hier doet de vrouw dus iets kleins, en wordt er enorm voor beloond. Net als de beloning die Jezus wil geven voor mensen die een glas koud water willen aanbieden aan mensen die bij Hem horen. Elders in het evangelie zegt Jezus dat wie iets voor Hem opgeeft, tot dertig-, zestig- of zelfs honderdvoud beloond zal worden. Een kleine daad van liefde wordt in het Koninkrijk der Hemelen beloond met een overvloedige beloning.

Dat is allemaal prachtig! Dat maakt geloven aantrekkelijk, en zo krijgt elke daad van naastenliefde toch een gouden randje. Niet dat we voor die daden per se een beloning voor moeten hebben, maar het idee dat elke uiting van liefde van onze kant, een nog veel grotere uiting van liefde van onze hemelse Vader losmaakt... Dat is toch hartverwarmend, en het zegt iets over het gevende karakter van onze Heer, over het vaderhart van God.

Maar wel kan het ons de vraag stellen: hoe rijmen we dat met de eerdere woorden van Jezus die ik aanhaalde? Dat hele radicale? Die meetlat die ons wordt aangemeten? Het "Jezus niet waard zijn"? Is dat geen enorme tegenstelling?

Maar Jezus probeerde zijn discipelen niet te ontmoedigen, en ook niet ons, als moderne leerlingen van Hem. En er zit ook geen tegenstelling tussen Jezus' radicale eisen en het doen van eenvoudige daden van liefde. Nee, Jezus wil ons op een ander niveau brengen.

De sleutel zit in de epistellezing, uit de Romeinenbrief. Daar staat dat ons oude leven begraven is in Christus. Jezus geeft ons een nieuw leven. Niet langer kiezen we voor de zonde, maar voor Hem. Het gaat er niet om dat wij onszelf tot onmenselijke prestaties moeten aanzetten om door God goedgekeurd te worden. Nee, het gaat erom wat de bron is waaruit wij putten. Het gaat om een verandering in perspectief. "Jezelf dood zien voor de zonde, maar in Christus Jezus levend voor God" (Romeinen 6:11). Oftewel: heel je leven, in de grote en de kleine beslissingen, begin je bij het beginpunt, bij Jezus. Leef je vanuit het Koninkrijk der hemelen ("Uw rijk kome"), of alleen vanuit jezelf? Als je Jezus als uitgangspunt neemt, krijgen al je goede werken, hoe klein ook, eeuwigheidswaarde. Dan is een beker koel water aan een dorstige oververhitte naaste geven al een daad die de Heer zal zegenen.

De Heer vraagt van ons geen dingen die boven onze macht gaan. Wel vraagt Hij van ons om al onze daden te leggen in Zijn hand. Om Hem onze gids in het leven te laten zijn. Dan zal plotseling elke daad van liefde een beweging op gang zetten die grote zegen oplevert. Als een soort sneeuwbaaleffect. Dat is het wonder wat de Heer ons wil laten ontdekken.

Daarom hoeven we niet bleek in het gezicht te worden als de Heer ons vraagt om radicaal voor Hem te kiezen. Het enige wat Hij van ons vraagt om heel ons leven, onze wensen, onze zorgen, onze keuzes en wat ook maar, in Zijn hand te leggen. Ja, wat Jezus van ons vraagt kan op bepaalde momenten pijn doen. Maar de zegen die Hij ons er voor in de plaats wil geven, is iets wat ons een vreugde kan geven, die met geen pen te beschrijven is.

Marcel Pool